

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na temelju članka 14. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00, 102/09 i 54/10), članka 24. Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) i članka 18. Pravilnika o administracijskim procedurama pregleda, kontrole i revizije financijskih izvješća političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠĆE O REVIZIJI GODIŠNJEG FINACIJSKOGA IZVJEŠĆA ZA 2010. GODINU I POSLIJEIZBORNOG FINACIJSKOGA IZVJEŠĆA – OPĆI IZBORI 2010. SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-07-6-427/11
Sarajevo, 29. lipanj 2012. godine

SADRŽAJ:

MIŠLJENJE	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS REVIZIJE	5
Predmet revizije	5
Cilj revizije	5
Obujam revizije	5
4. PRETHODNE REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	6
5.1. NALAZI	6
5.2. PREPORUKE	12

MIŠLJENJE

Služba za reviziju financiranja političkih stranaka izvršila je reviziju finansijskih izvješća Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine i to: godišnjeg finansijskoga izvješća za 2010. godinu i finansijskoga izvješća za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora održanih u listopadu 2010. godine.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijska izvješća, postupanje sukladno zakonima i propisima i ustroj učinkovitoga sustava unutarnjih kontrola.

Naša odgovornost je izraziti mišljenje na temelju revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo obavili sukladno revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju jamstva da je stranka postupala sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka i članku 15.10 Izbornoga zakona BiH.

Revizija je na temelju uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvješćima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvješća i postupanje sukladno odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razuman temelj za izražavanje našega mišljenja.

Utvdili smo da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine u izvještajnom periodu nije postupila sukladno odredbama članka 3. stavak (1), članka 8. stavak (1) i članka 11. stavak (1) i stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenoga, revidirano finansijsko izvješće ukazuje da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine u 2010. godini postupala sukladno odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.10 Izbornoga zakona BiH.

1. UVOD

Služba za reviziju financiranja političkih stranaka izvršila je reviziju finansijskih izvješća Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine i to: godišnjeg finansijskoga izvješća za 2010. godinu i finansijskoga izvješća za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora održanih u listopadu 2010. godine.

Revizija je poduzeta sukladno članku 14. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, članku 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvješćima političkih stranaka i članku 2. Pravilnika o administracijskim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvješća političkih stranaka. Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na temelju uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskoga izvješća Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine ostvarila je ukupne prihode u iznosu od 4.799.726,96 KM¹, čija struktura je data u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u uk.prih. %
1	Članarina	528.511,84	11,01%
2	Prilozi fizičkih osoba	146.942,69	3,06%
3	Prilozi pravnih osoba	169.089,32	3,52%
4	Prihodi od imovine	658.583,97	13,72%
5	Prihodi od pravnih osoba	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona	0,00	0,00%
7	Prihodi iz proračuna	3.193.492,82	66,53%
	Ostali prihodi	103.106,32	2,15%
	Ukupni prihodi:	4.799.726,96	100,00%

U godišnjem finansijskom izvješću politička stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 5.794.437,68 KM².

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je SDPBiH.

Stranka je upisana u registar Višeg suda u Sarajevu 21.03.1990. godine, broj upisa R-I-1/90. Dana 16.03.1999. godine, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je upisana u registar Kantonalnog suda u Sarajevu, pod brojem R-I-1/99.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, ulica Alipašina 41.

Osobe ovlaštene za zastupanje stranke su Zlatko Lagumdžija, predsjednik i Nermin Nikšić, generalni tajnik.

Osoba ovlaštena za podnošenje finansijskih izvješća za 2010. godinu je Ferid Buljubašić.

¹ Podaci iz obrasca 3 (ukupni prihodi političke stranke) godišnjeg finansijskoga izvješća SDPBiH za 2010. godinu, koje je dostavljeno dana 28.06.2012. godine.

² Podaci iz obrasca 4 (ukupni rashodi političke stranke) godišnjeg finansijskoga izvješća SDPBiH za 2010. godinu, koje je dostavljeno dana 27.06.2012. godine.

Prema podacima iz godišnjega financijskoga izvješća za 2010. godinu, organizacijsku strukturu Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine čine:

- Glavni odbor SDPBiH Sarajevo,
- 13 kantonalnih i regionalnih odbora,
- 2 gradska odbora,
- 95 općinskih odbora i
- Forum mladih SDP BiH.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije su godišnje financijsko izvješće za 2010. godinu i poslijeizborno financijsko izvješće – Opći izbori 2010. godine Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine, i to sljedećih organizacijskih dijelova:

- Glavni odbor SDPBiH Sarajevo,
- Kantonalni odbor SDPBiH Bihać,
- Općinski odbor SDPBiH Zenica i
- Općinski odbor SDPBiH Goražde.

Cilj revizije je revizoru omogućiti da izrazi mišljenje o tome da li je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine u izvještajnom periodu postupala sukladno odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka i članka 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Obujam revizije financijskih izvješća Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usuglašenosti podataka koje je stranka iskazala u financijskom izvješću sa odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, odnosno usuglašenosti izvora financiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim akcentom na priloge fizičkih i pravnih osoba, prihode od imovine, prihode iz proračuna i troškove kampanje.

4. PRETHODNE REVIZIJE

Služba za reviziju je obavila reviziju i pregled financijskih izvješća Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine za period od 2004. do 2009. godine, nakon čega su izdata izvješća o reviziji, odnosno izvješća o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama.

Nakon izvršenog pregleda za 2009. godinu, Služba za reviziju je izdala Izvješće o pregledu godišnjeg financijskoga izvješća Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama da stranka treba postupati sukladno odredbama članka 3. stavak (1), članka 8. stavak (1) i članka 11. stavak (1) i stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Nerealizirane preporuke:

Na temelju uočenih manjkavosti u godišnjem financijskom izvješću za 2010. godinu, utvrđeno je da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije ispoštovala preporuke iz Izvješća o pregledu godišnjeg financijskoga izvješća za 2009. godinu, odnosno i dalje postupa suprotno odredbama članka 3. stavak (1), članka 8. stavak (1) i članka 11. stavak (1) i stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe članka 3. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka³.

Na temelju dokumentacije koju je stranka tijekom obavljanja revizije financijskih izvješća za 2010. godinu dostavila Službi za reviziju, utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine ostvarila prihode od izdavanja imovine koja nije u njezinom vlasništvu, čime je prekršila odredbe članka 3. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Revizijom je utvrđeno da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine suprotno odredbi članka 3. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka ostvarila prihode od izdavanja prostorija u Zenici, Gračanici, Varešu, Zavidovićima i Bosanskom Grahovu, odnosno stana i garaže na Ilidži, u ukupnom iznosu od 37.138,95 KM.

(1) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine ostvarila je prihode od izdavanja pod zakup poslovnih prostorija u Zenici, Ulica Masarikova broj 48, u iznosu od 29.712,00 KM⁴. Stranka je prihode koje je ostvarila na temelju izdavanja imovine koja nije u njezinom vlasništvu⁵, u financijskom izvješću prijavila kao prihod od imovine u vlasništvu političke stranke.

(2) SDPBiH je ostvarila, i u godišnjem financijskom izvješću iskazala, prihode od izdavanja prostorija u Gračanici u iznosu od 1.200,00 KM. Uvidom u Ugovor o zakupu poslovnog prostora, broj: 14-17-369-1/06 od 01.03.2006. godine i Aneks ugovora o zakupu poslovnog prostora, broj: 14-17-369-2/06 od 23.02.2007. godine, utvrđeno je da stranka poduzeću "Džemik" Gračanica izdavala poslovne prostorije, površine 16 m² u Gračanici, ulica Ahmed Paše Budimlije br. 12.⁶

(3) U obrascu 3-c (prihodi od imovine) godišnjeg financijskoga izvješća, SDPBiH je iskazala prihode od izdavanja poslovnih prostorija u Varešu u iznosu od 3.276,95 KM.⁷
- Uvidom u Ugovor o zakupu poslovnog prostora, broj: 14-17-2-3/09 od 19.01.2009. godine i Aneks ugovora o zakupu poslovnog prostora, broj: 14-17-2-4/09 od 16.02.2009. godine, koje je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine sklopila sa PTP "MPM" Vareš, utvrđeno je da je stranka izdavala poslovne prostorije, površine 174 m², u Varešu, Ulica Armije BiH br. 10, i na tom temelju ostvarila prihode u iznosu od 3.076,95 KM.

³ Prema odredbama članka 3. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka politička stranka može se financirati iz sljedećih izvora financiranja: članarina; priloga pravnih i fizičkih osoba; prihoda od imovine u vlasništvu političke stranke; proračuna BiH za financiranje parlamentarnih grupa sukladno članku 10. Zakona, kao i iz entitetskih proračuna i svih njihovih nižih jedinica sukladno entitetskim zakonima; dobiti od prihoda poduzeća u vlasništvu političke stranke.

⁴ Poslovni prostori u Zenici su izdati sljedećim pravnim i fizičkim osobama: "Dubrovnik" d.o.o. Zenica, "Intercons" d.o.o. Zenica i Advokat Dalibor Tikvina.

⁵ SDPBiH nije dostavila dokumentaciju o vlasništvu nad prostorijama koje izdaje u Zenici.

⁶ SDPBiH nije dostavila dokumentaciju o vlasništvu nad prostorijama koje izdaje u Gračanici.

⁷ Na temelju mišljenja Sektora za pravne poslove i provedbu zakona o sukobu interesa, Odsjeka za pravne poslove, broj: Sl.05-1-78/12 od 04.06.2012. godine, dokumentacija o vlasništvu nad prostorijama, koju je SDPBiH dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine (kopija Katastarskog plana KO Vareš izdata od Općinske geodetske uprave Vareš dana 19.05.2005. godine i Rješenje o utvrđivanju obveze plaćanja naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta broj: 02/4-255/05 od 04.03.2005. godine), je nepotpuna i ne može se sa sigurnošću ustvrditi da li nad nepokretnostima SDPBiH ima pravo svojine.

- Također je utvrđeno da je SDP BiH u Varešu, u periodu od 01.04. do 30.04.2010. godine, izdavala prostorije fizičkoj osobi i na tom temelju ostvarila prihode u iznosu od 200,00 KM.

- (4) Uvidom u godišnje financijsko izvješće, utvrđeno je da je SDP BiH iskazala prihode od izdavanja prostorija u Zavidovićima u iznosu od 250,00 KM.⁸ Pravna osoba "Šeka-Alarm" d.o.o. Zavidovići je na temelju Ugovora o zakupu poslovnog prostora, broj: 14-17-306-2/2007 od 03.12.2007. godine i Aneksa ugovora o zakupu poslovnoga prostora, broj: 14-17-306-3/2007 od 07.04.2008. godine, koristilo poslovne prostorije – sobu br. 10 u zgradi "Stara Općina", ulica Pinkasa Bandta b.b. Stranka je na temelju izdavanja ovih prostorija, ostvarila prihode u iznosu od 250,00 KM.
- (5) U godišnjem financijskom izvješću Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je iskazala prihode od izdavanja prostorija u Bosanskom Grahovu u iznosu od 1.800,00 KM.⁹ Općinski odbor Demokratskog narodnog saveza Bosansko Grahovo je na temelju Ugovora o zakupu poslovnih prostorija, broj: 01-18/08 od 30.07.2008. godine, koristio poslovne prostorije, površine 38 m², u ulici Maršala Tita br. 13. Stranka je na temelju izdavanja ovih prostorija, ostvarila prihode u iznosu od 1.800,00 KM.
- (6) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u godišnjem financijskom izvješću iskazala prihode od izdavanja stambenog prostora i garaže na Ilidži u ukupnom iznosu od 900,00 KM¹⁰.
- Uvidom u Ugovor o zakupu stambenog prostora od 01.03.2010. godine, utvrđeno je da je SDP BiH izdavala stan fizičkoj osobi u ulici Bosanskih gazija br. 29, površine 38 m², i na tom temelju ostvarila prihode u iznosu od 300,00 KM.
 - Na temelju Ugovora o najmu garaže, broj: 01-92-12/09 od 30.12.2009. godine, utvrđeno je da je SDP BiH ostvarila prihode od izdavanja garaže, koja se nalazi u Ulici dr. Pintola, u iznosu od 600,00 KM.

b) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe članka 8. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka¹¹.

- (1) Na temelju pregleda i kontrole dodatne dokumentacije, utvrđeno je da su odbori Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine koristili bez naknade ili po povoljnijim uvjetima prostorije općina, što je suprotno odredbama članka 8. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- Općinski odbor SDP BiH Ilidža je u periodu od 01.01. do 31.12.2010. godine koristio bez naknade prostorije Općine Ilidža, površine 32 m².

⁸ Na temelju mišljenja Sektora za pravne poslove i provedbu Zakona o sukobu interesa, Odsjeka za pravne poslove, broj: Sl.05-1-78/12 od 04.06.2012. godine, dokumentacija o vlasništvu na prostorijama koju je SDP BiH dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine (Rješenje o prijenosu poslovnog prostora Općinskog tajništva za proračun Općine Zavidovići broj: 06-374-3/82 od 16.02.1982. godine), je nepotpuna i ne može se sa sigurnošću ustvrditi da li nad nepokretnostima SDP BiH ima pravo svojine.

⁹ Na temelju mišljenja Sektora za pravne poslove i provedbu zakona o sukobu interesa, Odsjeka za pravne poslove, broj: Sl.05-1-78/12 od 04.06.2012. godine, dokumentacija o vlasništvu nad prostorijama koju je SDP BiH dostavila Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine (Izvod-prijepis posjedovnog lista Odjela imovinsko-pravnih poslova, Odsjek za katastar i geodetske poslove Općine Bosansko Grahovo od 13.03.2008. godine), je nepotpuna i ne može se sa sigurnošću ustvrditi da li na nepokretnostima SDP BiH ima pravo svojine.

¹⁰ SDP BiH nije dostavila dokumentaciju o vlasništvu na imovinom.

¹¹ Državni, entitetski i kantonalni organi, organi Brčko Distrikta BiH, organi općinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna poduzeća, humanitarne organizacije, anonimni donori, religijske zajednice, kao i pravne osobe u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu financirati političke stranke.

Dana 07.10.2009. godine, OO SDPBiH Ilidža je sa Općinom Ilidža sklopio Ugovor o zakupu poslovnog prostora, broj: 01-76-10/09. Ugovorom je definirano da će OO SDPBiH Ilidža, počevši od 01.10.2009. godine pa do 30.09.2012. godine, koristiti poslovni prostor površine 63,00 m², po cijeni koja je ugovorena u iznosu od 2,00 KM po m², odnosno 10% od početne cijene zakupa po m² koja iznosi 20,00 KM za ekstra zonu u kojoj se nalazi navedeni poslovni prostor. Korištenjem poslovnog prostora po cijeni koja je ispod početne, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je primila prilog Općine Ilidža u iznosu od 6.912,00 KM.

- OO SDPBiH Novo Sarajevo je tijekom 2010. godine koristio bez naknade prostorije Općine Novo Sarajevo, površine 102,20 m². Prema Odluci o dodjeli na korištenje poslovnih prostora i visini i načinu plaćanja zakupnine poslovnih prostora na kojima pravo raspolaganja ima Općina Novo Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 29/07) najniža visina zakupnine po m² za prvu poslovnu zonu iznosi 12,00 KM. Neplaćanjem zakupnine za vrijeme korištenja poslovnog prostora Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je primila prilog Općine Novo Sarajevo u iznosu od 14.716,80 KM.
- Općinski odbor SDPBiH Ilijaš je na temelju odluke broj: 05-23-2142/03 od 02.06.2003. godine koristio bez naknade prostorije Općine Ilijaš, površine 33,80 m².

Na temelju informacija koje su dostavile općine, utvrđeno je da sljedeći odbori SDPBiH koriste, bez naknade, prostorije općina: Glamoč, Donji Vakuf, Sanski Most, Jablanica, Bosanska Krupa.

(2) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine primila je priloge anonimnih donora u ukupnom iznosu od 2.340,00 KM, čime je prekršila odredbe članka 8. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- Prema podacima iz poslovnih knjiga i izvoda sa donorskog računa GO SDPBiH, utvrđeno je da je stranka primila veći broj priloga fizičkih osoba u iznosima nižim od 100,00 KM za koje ne posjeduje podatke o donorima, u ukupnom iznosu od 2.020,00 KM. Sredstva su uplaćena na donorski račun stranke u periodu od 15.07.2010. do 01.10.2010. godine.
- Glavni odbor SDPBiH je putem donorskoga računa primio i priloge anonimnih donora u iznosima iznad 100,00 KM, u ukupnom iznosu od 320,00 KM, što je i iskazao u godišnjem financijskom izvješću.
Uvidom u izvode sa donorskog računa utvrđeno je da su na ovaj račun uplaćena dva priloga u iznosima od 100,00 KM, odnosno jedan prilog u iznosu od 120,00 KM. Služba za reviziju je, također, utvrdila da na izvodima nisu navedeni podaci o donorima, odnosno da SDPBiH ne raspolaže podacima o donorima.¹²

(3) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u 2010. godini iz proračuna Općine Goražde primila sredstva za plaćanje zakupnine u ukupnom iznosu od 1.950,00 KM. Obzirom da se prihodom iz proračuna smatra samo prihod definiran člankom 3. stavak (1) točka d) i člankom 10. Zakona o financiranju političkih stranaka, a da su sredstva primljena za plaćanje zakupnine, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je primajući ova sredstva prekršila odredbe članka 8. stavak (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

¹² Stranka ne posjeduje uplatnice niti druge dokumente na temelju kojih bi utvrdila identitet donora.

c) Stranka je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) i stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka.

Na temelju obavljene revizije godišnjeg financijskoga izvješća za 2010. godinu, utvrđeno je da stranka nije vodila cjelovite i odgovarajuće evidencije o svojim prihodima i rashodima, čime je prekršila odredbe članka 11. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (1) Revizijom je utvrđeno da SDPBiH ima otvoren devizni račun u Vakufskoj banci, koji nije evidentiran u poslovnim knjigama stranke. Na temelju dokumentacije utvrđeno je da je na ovom računu stranka na dan 01.01.2010. godine imala sredstva u iznosu od 665,45 KM. Uvidom u analitičke kartice deviznog računa, utvrđeno je da su sredstva uplaćena na ovaj račun 2002. godine, a da stranka o tome nije imala saznanja, kao i da nisu vršena knjiženja poslovnih promjena. Sredstva su sa ovog deviznog računa isplaćena dana 29.09.2010. godine, odnosno prenesena su na transakcijski račun SDPBiH, kada je prihod i knjižen. Stranka putem ovog deviznog računa nije ostvarila promet u periodu od 30.09. do 31.12.2010. godine.

Također je utvrđeno da OO SDPBiH Bihać u svojim poslovnim knjigama vodi saldo na transakcijskom računu u iznosu od 69,46 KM, koji je prema podacima koji su Službi za reviziju dati tijekom obavljanja revizije ugašen 2006. godine.

- (2) Uvidom u poslovne knjige Glavnog odbora SDPBiH, utvrđeno je da svi rashodi nisu knjiženi u trenutku nastanka obveze, odnosno da su i troškovi nastali u 2009. godini, a plaćeni u 2010. godini knjiženi u poslovnim knjigama za 2010. godinu. Također je utvrđeno da svi troškovi nastali u 2010. godini nisu evidentirani u trenutku nastanka obveze.

Revizijom financijskih izvješća za 2010. godinu, utvrđeno je da je Glavni odbor SDPBiH u poslovnim knjigama za 2010. godinu evidentirao troškove konzultantskih usluga po računu iz 2009. godine u ukupnom iznosu od 47.999,00 KM. Naime, stranka je u poslovnim knjigama za 2009. godinu evidentirala samo troškove u iznosu od 16.000,00 KM, odnosno samo iznos plaćenih obveza, dok je razliku obveza na temelju konzultantskih usluga platila i knjižila u 2010. godini.

Isto tako, utvrđeno je da troškovi zakupnine za prostorije koje su koristili odbori SDPBiH u ukupnom iznosu od 7.746,32 KM, troškovi električne energije i ptt usluga za prosinac 2010. godine nisu evidentirani u poslovnim knjigama za 2010. godinu, odnosno obveze stranke su iskazane u manjem iznosu u odnosu na stvarne.

- (3) Na temelju obavljene revizije smatramo da Glavni odbor SDPBiH nije ustrojio odgovarajuće evidencije o prihodima iz proračuna, što je dovelo do pogrešnoga iskazivanja prihoda stranke u poslovnim knjigama.

Uvidom u Glavnu knjigu Glavnog odbora SDPBiH utvrđeno je da su u okviru glavne knjige umjesto analitičkih kartica o prihodima iz proračuna, ustrojene evidencije o Prihodima KO/OO za platni fond i Prihodima za fond solidarnosti od KO/OO. Revizijom je utvrđeno da Glavni odbor SDPBiH na ovim kontima evidentira prihode iz proračuna koji pripadaju Glavnom odboru stranke nakon raspodjele sredstava.

Također je utvrđeno da stranka sva sredstva koja primi iz proračuna svih razina vlasti, evidentira na kontu 3085 – Tekuće obveze za proračun. Nakon što izvrši raspodjelu sredstava između Glavnog odbora (za platni fond i fond solidarnosti) i nižih organizacijskih odbora stranke, stranka vrši povrat novčanih sredstava na transakcijske račune odbora, odnosno vrši knjiženje prihoda u poslovnim knjigama Glavnog odbora i nižih organizacijskih odbora stranke.

Uvidom u poslovne knjige Glavnog odbora SDPBiH utvrđeno je da je na kontu 3085-Tekuće obveze za proračun na dan 31.12.2010. godine iskazan saldo od 185.478,00 KM, što implicira da ni Glavni odbor, a ni niži organizacijski odbori stranke nisu iskazali prihode iz proračuna u svojim poslovnim knjigama u iznosu od 185.478,00 KM.

Iz svega navedenoga, smatramo da stranka nije vodila odgovarajuće evidencije o svojim prihodima, odnosno da treba ustrojiti knjigovodstvene evidencije koje će osigurati pravilno financijsko izvještavanje.

Revizijom je utvrđeno da obrasci godišnjeg financijskoga izvješća nisu popunjeni sukladno odredbama Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka, čime su prekršene odredbe članka 11. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka.

- (4) Služba za reviziju je utvrdila da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije obrazac 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) popunila sukladno članku 11. Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka.

Revizijom je utvrđeno da SDPBiH nije pravilno iskazala stanje i promet ostvaren putem deviznog računa stranke u Raiffeisen banci. SDPBiH je u obrascu 2 iskazala sljedeće podatke: stanje na dan 01.01.2010. godine u iznosu od 89,40 KM, promet ulaza 180.692,75 KM, promet izlaza 180.550,48 i stanje na dan 31.12.2010. godine u iznosu od 231,67 KM.

Prema podacima iz poslovnih knjiga, stranka je na deviznom računu na dan 31.12.2010. godine imala sredstva u iznosu od 3.276,61 KM. Međutim, uvidom u kartice prometa putem deviznoga računa u Raiffeisen bank d.d.¹³, koje su tijekom obavljanja revizije predočene revizorima, utvrđeno je da je SDPBiH na deviznom računu na dan 31.12.2010. godine imala sredstva u iznosu od 2.266,93 KM.

Na temelju navedenoga, utvrđeno je da stranka nije poslovne promjene pravilno evidentirala u svojim poslovnim knjigama, odnosno nije usuglasila knjigovodstveno stanje novčanih sredstava sa stanjem sredstava na deviznom računu.

- (5) Revizijom je utvrđeno da stranka nije u obrascu 3-a (prilozi fizičkih osoba) iskazala podatke o donorima, odnosno nije navela jedinstvene matične brojeve za sve fizičke osobe koje su dale prilog SDPBiH, čime su prekršene odredbe članka 14. Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka.
- (6) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije pravilno iskazala režijsko-administracijske i ostale troškove u obrascu 4-1 godišnjeg financijskoga izvješća, čime su prekršene odredbe članka 21. Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka.
- Revizijom je utvrđeno da Glavni odbor SDPBiH nije u svojim poslovnim knjigama i godišnjem financijskom izvješću iskazao troškove električne energije za prosinac 2010. godine u iznosu od 1.613,48 KM¹⁴.
 - Uvidom u poslovne knjige KO SDPBiH Bihać utvrđeno je da stranka nije evidentirala niti u godišnjem financijskom izvješću iskazala troškove PTT usluga za prosinac 2010. godine.

¹³ Kartice prometa za 01.01.-31.12.2010. u EUR, GPB, DKK i SKK.

¹⁴ Račun broj: 1191/2010 od 31.12.2010. godine u iznosu od 1.887,77 KM.

- OO SDPBiH Zenica u poslovnim knjigama za 2010. godinu nije pravilno evidentirao, niti u obrascu 4-1 godišnjeg financijskoga izvješća iskazao troškove komunalnih usluga. Naime, uvidom u analitičku karticu konta utvrđeno je da je na troškovima komunalnih usluga iskazan negativan saldo (-1.537,24 KM), odnosno da su tijekom godine stornirani troškovi komunalnih usluga za iznos fakturiranih troškova pravnim osobama – zakupcima prostorija u Zenici (električna energija, voda, odvoz smeća i dr.).
- Kontrolom je utvrđeno da SDPBiH nije u obrascima režijsko-administracijskih i ostalih troškova, odnosno u obrascu ukupnih rashoda iskazala troškove zakupa poslovnih prostorija koje je koristio OO SDPBiH B.Novi/N.Grad za studeni i prosinac 2010. godine u iznosu od 480,00 KM.
Stranka, također, nije iskazala obveze na temelju zakupnine prema Općini Novi Grad na dan 31.12.2010. godine, čime je prekršila odredbu članka 23. Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka.

Napomene:

Socijaldemokratska partija BiH je tijekom 2010. godine primila sredstva od inozemnih donora za realizaciju projekata, u iznosu od 90.555,66 KM, što je prikazano u narednoj tabeli:

DONOR	IZNOS	DATUM
Olof Palme International Center, Švedska	22.812,16	04.01.2010.
Laburistička partija, Velika Britanija	13.412,69	29.01.2010.
Laburistička partija, Velika Britanija	54.330,81	18.05.2010.
UKUPNO:	90.555,66	

Dana 04.01.2010. godine, Socijaldemokratska partije BiH je primila sredstva od Olof Palme International Center za projekat “Pravda radnicima sada“, koji je provodio Forum sindikalnih aktivista SDPBiH.

Socijaldemokratska partija je dana 29.01.2010. godine primila sredstva od Laburističke partije, po projektu koji je provodio Forum mladih SDPBiH. Također, dana 18.05.2010. godine stranka je od Laburističke partije primila sredstva za projekt “Telefonska anketa“.

Troškovi predizborne kampanje

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je postupila sukladno odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH, odnosno u svrhu izborne kampanje je potrošila 1.540.364,53 KM.

Prema odredbama članka 15.10 Izbornoga zakona BiH politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM¹⁵ po biraču u svakome izbornome krugu, prema broju birača koje je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH. Prema podacima Središnjeg izbornoga povjerenstva BiH, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u svrhu izborne kampanje mogla potrošiti 3.196.681,90 KM.

¹⁵ Član 15.10 stavak 2. propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za financiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika općine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine općine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkoga doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

5.2. PREPORUKE

Preporuča se Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o financiranju političkih stranaka, a osobito na temelju uočenih manjkavosti se preporuča:

- *da postupa sukladno odredbama članka 3. stavak (1), članka 8. stavk (1) i članka 11. stavk (1) i stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i to:*
 - *da ne ostvaruje prihode od imovine koja nije u vlasništvu stranke,*
 - *da ne prima zabranjene priloge,*
 - *da vodi evidencije o svojim prihodima i rashodima, i*
 - *da financijska izvješća koja podnosi Središnjem izbornome povjerenstvu BiH popunjava sukladno Pravilniku o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka.*
- *da sukladno zakonskim propisima vrši redovit popis na dan 31.12. svake godine,*
- *da prihode u svojim poslovnim knjigama evidentira sukladno kontnom planu, kao pretpostavku za pravilno financijsko izvještavanje.*

Mišljenja smo da je stranka trebala, u okviru pomoćne klase, voditi evidencije o prihodima sukladno svojim potrebama, a da u okviru glavne knjige prihode evidentira sukladno propisanome kontnom planu.

Isto tako, preporučamo stranci da usuglasi svoje analitičke evidencije o novčanim sredstvima (transakcijski i devizni računi) sa bankama, odnosno da promet i stanje na deviznim računima evidentira sukladno računovodstvenim propisima i izvodima iz banaka.
- *da ustroji pomoćne evidencije o naplaćenju članarini posebno za svakog člana stranke za svaku godinu¹⁶,*
- *da KO SDPBiH Bihac svojim aktom propiše maksimalan iznos potrošnje usluga mobilnih telefona, te da za svako prekoračenje propisanoga iznosa donese rješenje i zaduži osobu u poslovnim knjigama, odnosno da se troškovi PTT usluga terete samo za iznos odobrenoga iznosa troškova¹⁷, i*
- *da za prikupljanje priloga pravnih i fizičkih osoba u zemlji koristi transakcijske račune stranke¹⁸.*

Imajući u vidu da je i u prethodnim izvješćima o pregledu i reviziji Služba za reviziju dala preporuke za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, a da politička stranka nije ispoštivala date preporuke, preporučamo Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine da u što kraćemu roku:

- *riješi pitanje vlasničko-pravnih odnosa nad nepokretnostima koje posjeduje, koristi i sa njima raspolaže.*

¹⁶ Nisu točno evidentirane uplate članarine za članove stranke pojedinačno. Revizijom su utvrđena manja neslaganja u prihodima od članarine, koja, obzirom na ukupan prihod stranke, nisu značajna.

¹⁷ Revizijom je utvrđeno da je fizička osoba vršila plaćanje prekoračenog iznosa izravno dobavljaču, te da stranka u poslovnim knjigama nije vršila pravilno knjiženje poslovnih promjena.

¹⁸ Donacije u iznosima od 5,00 do 100,00 KM su prikupljane na devizni račun SDPBiH u KM.

KOMENTAR:

U ostavljenome roku, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je dostavila primjedbe na Preliminarno izvješće o reviziji godišnjeg financijskoga izvješća za 2010. godinu i poslijeizbornog financijskoga izvješća – Opći izbori 2010.

Stranka je uz primjedbe dostavila i ispravljene obrasce godišnjeg financijskoga izvješća za 2010. godinu, čime je većim dijelom otklonila manjkavosti u popunjavanju godišnjeg financijskoga izvješća.

Sukladno odredbama članka 13. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranaka i preporukama Službe za reviziju, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u lipnju 2012. godine izvršila povrat priloga pravnim osobama koje je prikupila tijekom 2010. godine suprotno odredbama članka 8. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka, u ukupnome iznosu od 24.500,00 KM.

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je, također, izvršila povrat više uplaćenog iznosa priloga koji je primila suprotno odredbi članka 5. Zakona o financiranju političkih stranaka, u iznosu od 186,00 KM, čime je postupila sukladno preporukama Službe za reviziju.

Služba za reviziju je sve argumentirane primjedbe Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine uvažila i u tome dijelu izmijenila nalaze.

Zahvaljujemo ovlaštenoj osobi za financijska izvješća i uposlenima u Glavnom odboru Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine za dobru i korektnu suradnju tijekom obavljanja revizije financijskih izvješća.

Hasida Gušić, šefica Službe za reviziju

Sanja Čabrilo, revizorica

Veliborka Kenjić, revizorica

Anela Burdžović-Kapić, pomoćnica revizorica